

داوود طالقانی
پژوهشگر فرهنگی

یادداشت

حضور جهانی صنایع فرهنگی و رسانه‌ای کره جنوبی در دو دهه اخیر غیرقابل کتمان است. موسیقی کی‌پاپ، درام‌های کره‌ای، موفقیت فیلم‌های سینمایی کره جنوبی در جشنواره‌های معتبر، وب‌تون‌ها و حتی صنعت مد و فشن کره‌ای در شرق آسیا، جنوب غرب آسیا و ایران گسترش پیدا کرده است. هم‌اکنون می‌توان بدون هیچ اغراقی ادعا کرد که کره جنوبی از یک تولیدکننده محتوای بومی به یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان فرهنگ عامه در جهان تبدیل شده است. هنگامی که از نفوذ محصولات فرهنگی و رسانه‌ای کره‌ای در ایران سخن می‌گوییم، دو جنبه اساسی بسیار حائز اهمیت خواهد بود: اولین جنبه، کشش درونی این محتواها و پیام‌ها که با روایت‌های احساسی، شخصیت‌های باورپذیر و سبک بصری خاص، بخش مهمی از نیازهای زیباشناختی و عاطفی مخاطبان ایرانی را برطرف می‌کند. دومین جنبه شامل حمایت ساختاریافته دولت کره جنوبی از صنایع فرهنگی است که این کشور را به یکی از پیشروان قدرت نرم در جهان تبدیل کرده است.

بسیار واضح است که نمی‌توان صرفاً رشد محبوبیت فرهنگ کره‌ای در ایران را بیک گرایش فرهنگی قلمداد کرد، بلکه مسئله بر سر یک راهبرد هدفمند است. برای واکاوی این مسئله بدون شک توجه به سیاست‌های فرهنگی کره جنوبی اهمیت خواهد یافت. دولت کره جنوبی با سرمایه‌گذاری گسترده در تولید و توزیع محتواهای فرهنگی و پیام‌های رسانه‌ای، هوشمندانه از صنایع فرهنگی به منزله ابزاری در جهت افزایش نفوذ جغرافیای سیاسی و اقتصادی استفاده کرده است. در چنین موقعیتی جامعه و مخاطبان ایرانی از یک مصرف‌کننده منفعل به آزمایشگاهی برای آزمون و سنجش «شهرت شرقی» تبدیل شده‌اند.

کره جنوبی در حال حاضر یکی از کشورهای موفق است که صنایع فرهنگی را به عرصه اقتصادی، ابزاری برای دیپلماسی و تثبیت قدرت نرم تبدیل کرده است. از دهه ۹۰ میلادی تاکنون، کره جنوبی به شکلی نظام‌مند به توسعه صنایع خلاق پرداخته و با حمایت دولتی، تولید محتواهای فرهنگی و پیام‌های رسانه‌ای را به بخشی از راهبرد کلان ملی تبدیل کرده است.

الگوی توسعه صنایع فرهنگی کره جنوبی بر سه رکن استوار است: سرمایه‌گذاری دولتی، پیوند اقتصاد و دیپلماسی و توزیع هدفمند محتوا. دولت کره جنوبی با ایجاد صندوق‌های حمایتی، یارانه‌های صادراتی و تسهیل همکاری میان شرکت‌های فناوری و استودیوهای رسانه‌ای، زنجیره‌ای منسجم برای تولید و توزیع جهانی محصولات خود ایجاد کرده است. همچنین پیوند اقتصاد و دیپلماسی فرهنگی به کره جنوبی این امکان را داده است که محصولاتش را به عنوان سرگرمی و البته نماد هویت ملی خود به مخاطبان منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای عرضه کند.

نفوذ موسیقی کی‌پاپ در آمریکا و اروپا و محبوبیت سریال‌های کره‌ای در خاورمیانه و ازجمله ایران جزء نمونه‌های موفق این راهبرد در بازارهای بین‌المللی‌اند. کره جنوبی با فعال‌سازی ظرفیت‌های فرهنگی جوامع دیگر، به جای تحمیل مستقیم سبک زندگی خود، از عناصر مشترک فرهنگی برای ایجاد پذیرش در مخاطبان بهره می‌گیرد. گسترش نرم و تدریجی فرهنگ کره‌ای در کشورهای مانند ایران که بدون مقاومت بخشی از این موج فرهنگی و رسانه‌ای می‌شوند، نتیجه این فرایند است.

رشد محبوبیت محصولات فرهنگی و رسانه‌ای کره‌ای در ایران صرفاً به دلیل کیفیت بالا و غنای این تولیدات نیست، بلکه باید زمینه‌های اجتماعی و فرهنگی ایران را نیز در این پذیرش سهم بدانیم. ضعف تولید محصولات فرهنگی و رسانه‌ای (فیلم، سریال، انیمیشن، موسیقی، بازی، مد و فشن، آشپزی، گردشگری و...) در جذب مخاطب جوان و نوجوان انکارناشدنی است. محصولات فرهنگی و رسانه‌ای ایرانی پاسخ‌درخوری برای نیازهای زیباشناختی و عاطفی نسل جدید ندارند و در این شرایط طبیعی و منطقی است که محصولات کره‌ای، ژاپنی، چینی، ترکی و حتی عربی این خلأ را پر کنند.

ادامه در صفحه ۱۳

چهارشنبه
۱۷ بهمن ۱۴۰۳
۶ شعبان ۱۴۴۶
۵ فوریه ۲۰۲۵

شماره
۴۳۴۷
۱۶ صفحه
۱۰۰۰۰ تومان

FARHIKHTEGANONLINE
FARHIKHTEGANDAILY.COM

جراحی درجاده مخصوص

صنعت ایران در حال اتخاذ یکی از مهم‌ترین تصمیمات تاریخی خود است
چه تصویری از واگذاری ایران خودرو به بخش خصوصی داریم؟

۱۶

نظریه‌بومی روایت به روایت دانشگاه

در واحد تهران مرکزی و با حضور استادان دانشگاه
و صاحب‌نظران رسانه‌ای تبیین شد

طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی: دانشگاه، مسئول تولید نظریه در میدان، دیپلماسی و رسانه است
عراقچی، وزیر امور خارجه: میدان، دیپلماسی و رسانه باید به‌طور هم‌زمان حرکت کنند
۵۴ مقدم‌فر، مشاور فرمانده سپاه پاسداران: ایجاد فاصله بین مردم و رهبران، تاکتیک جنگ شناختی است

فیلم «چشم بادومی» دوربین را به سمت اثربخشی موج کره‌ای روی نسل جدید و فاصله خانواده‌ها با این نسل برده است

گره‌ای‌ها نسل Z را بهتر می‌شناسند

۱۳ و ۱۲، ۱۱

کارشناسان سفر نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به آمریکا را ارزیابی می‌کنند

نتانیا هو هم ترامپ را
غیرقابل پیش‌بینی می‌داند

۷۲

«فرهنگستان» به مناسبت سفر جولانی به آنکارا تعارض منافع آمریکا و ترکیه در سوریه را بررسی می‌کند

دوئل در شام؟

۸

